

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Politikai túlérlettség.

Pécs, 1900. június 5.

Mikor 1867-ben a magyar nemzet állami önállóságának akadémikus fönttartása mellett föladta az önálló államiság leg-életbevágóbb követelményeit, a külképviseletéről, haderejéről, gazdasági ügyeiről való önálló rendelkezési jogot, akkor azzal iparkodtak megnyugtanni a háborgó nemzeti közérzetet, hogy mindez szükséges volt a magyar nemzet politikai érettségének bizonyítására s annak a bizalmatlanságnak az eltüntetésére, a melylyel Bécsben még mindig viseltettek a magyarok minden nemzeti törekvésével szemben. Maga a hatvanhetes kiegyezés megalkotója, Deák Ferenc, hivatkozott azokra az alkotmányos garanciákra, a melyek a kiegyezési törvényben utját állják minden további elközösítésnek s így a kiegyezésben olyan biztos alapot teremtettek, a melyről haladás csak előre, a törvényben elismert önálló államiság praktikus kifejlesztésére lehetséges.

A harminc éves gyakorlat aztán megmutatta, hogy mindez csak csalóka reménykedés volt, mert mindaz, amit a kiegyezés közönsnek, tehát éppen úgy magyarnak, mint osztráknak kontemplált, továbbra is megmaradt tisztán osztráknak; osztrák ma is a diplomáciánk, a hol sem meg nem értik, sem meg nem védelmezik azt, aki magyarnak vallja magát; osztrák

a hadsereg, a hol börtönre vetik azt, aki a magyar állam hivatalos nyelvén merészel megszólalni; osztrák érdekeket szolgál a vám- és kereskedelmi politika s éppen ezért fönttartották a közösséget a hatvanhetes törvény ellenére, az abban kikötött föltételek nélkül is.

Mindebbe a magyar politika vezető férfiai nemcsak stoikus önmegadással nyugosznak bele, hanem dicsekedve emlegetik, hogy ezzel a politikai érettségnek más népeknél soha nem tapasztalt magas fokát mutatják be az ámuló világnak. Azt mondja egyik előkelő kormányparti sajtó-organum, hogy mi magyarok sajnos *nélkülözzük a hadseregben a magyar jellegnek még azokat a fogyatékos vonásait is*, a melyekre különben jogot formálhatnánk a hadsereg közössége révén — mert hát jogilag felerészben magyar volna a hadsereg — mégis meg tudunk nyugodni ebben a kínos helyzetben, azon tudatban, hogy ezzel megóvjuk a monarchia véderejének egységét, megbonthatatlanságát és megvédjük azt a roppant fontossága érdeket, mely a hadsereg egységes szervezetében, monarchikus, habár nemzetietlen, jellegében és szellemében fekszik, a mely *csak a fejedelem és dinasztia iránti kötelességérzetet ismeri*. A közös hadsereg valóban idegen nálunk. A mi katonafiainkat idegenbe adjuk, midőn azok belépnek a kaszánya udvarára. Tudjuk, hogy *mi békeben is tulajdonképen hadisarcot fizetünk*.

Mert azért a rengeteg anyagi áldozatokért, a melyeket évenként a hadseregnek fordítunk, rekompensáció fejében tulajdonképen mitsem kapunk. El kell tűrnünk, hogy *nemzeti és állami önállóságunk jelvényei figyelmen kívül hagyatnak a hadseregben*. A magyar állam csak, mint a közös hadseregben kívül álló hatalom és tényező ismeretes, mint a hadsereg egyik anyagi erőforrása.

És azt a nemzetgyilkos politikát, a mely eltűri a közös hadseregnek ezt a hatvanhetes törvényvel is merőben ellenkező állapotát, a politikai érettség magas foka gyanánt dicsőíti ugyanaz a kormányparti folyóirat, a mely a fentiekben oly kétségbeeséssel igaz képet vázolt a nemzetietlen, exkluzív, idegen, külön államot képező közös hadseregről és csodálkozását fejezi ki a fölött, hogy a monarchia többi népei előtt ennek a *mi politikai érettségünk megragadó példájának hatása nincs*.

Nos hát ezen ugyan éppen nincsen mit csodálni, mert ha az érettség bizonyos fokig csábító dolog is, annyi bizonyos, hogy azon a fokon túl, a hol már a rothadás folyamata kezdődik, undorító hatással van a szemlélőre s éppenséggel nem kelthet föl vágyat benne, a saját állapotát is ilyen rothadásos túlérlettségben látni. Mert az a nemzet, a mely egy idegen bálvány oltárára hordja minden kincsét, ott áldozza föl véréit és vagyonát s eltűri, hogy ennek fejében az a bálvány

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az én bérmálásom.

— Egy kis leány levele. —

Mindennap más óhajással kulcsolom össze kezeimet imára.

Szombaton este, midőn az a nagy zivatar volt, eszembe jutott, hogy a kis Jézuska egy záporral meghiusíthatja bérmálási ünnepemnek fényét, mely pünkösöd vasárnapra volt elhatározva. Eme retegésemben felküldtem az égbe lelkemnek legtisztább imáját, nem könyvből szedve össze annak szavait, hanem egy áhitatban megrendült szív halk sóhajása repült fel oda, honnan küldhetnek, vagy elháríthatnak bánatot.

Nem is kellett volna nekem egyéb, mint-hogy nem vehettem volna fel új, fehér mouslin ruhámat, melyhez egy élő jázminkoszorú volt rendelve, hogy fátyolom habredőivel az is emelje megjelenésemet. Ez maga a tökéletes boldogtalanság lett volna.

Am jó az én Jézuskám; pünkösöd vasárnap kora reggel, mikor felnyitottam szemeimet, kedves meglepetés várt rám.

Kék selyem paplanom gyöngyházigombjait szivárványszínekben ragyogtatta az ablakon betörő napsugár, kanárim örömjongva

mosta kis vályujában szárnyait és csapkodásával kendermaggal szórta be az ágyam előtt elterülő szőnyeget, de nem-e bocsájtottam volna most meg mindent neki, hisz a »Mándi» velem érez mindenkor és a csicsergése azt mondja, hogy Juliette megérdemelte e szép napot.

Dacára, hogy az idő óhajásomnak teljesen megfelelt, nagyon izgatott voltam, reggelim majdnem érintetlenül maradt a csészében, mert ki tudna ilyenkor nyugodtan enni, mikor főcélunk, hogy minél karcsubbra szoruljon a fűző.

Nálam nem nagy küzdelembe került. A halcsontok egymásra borultak hajlékony derekamon és még a legirigyebb szomszédjaim sem vonhatták kétségbe karcsúságomat. Az apró fonatokba szoritott hajszálok a fésű hatalma alatt hullámokban omlottak vállaimra, csaknem elfödve azokat a mindent hallani vágyó fülecskéket.

A fej és termet rendbehozása után jött a ruha. Óh, bár megmutathattam volna az egész világnak. Milyen volt a ruha és milyen voltam abban én. Azonban én nem vagyok elbizakodott, a tükör az oka mindennek, ő mutatta, hogy szép vagyok, hízeltt végtelenül, de most mégis igen jól esett, ha hazudott is.

Ugy néztem ki, mint egy igazi menyasszony, halovány ugyan nem voltam, mert

az izgalom a legszebb karminnal vont a beárcomat, de remegésem hasonló volt azéhoz és ezt Viktor nem is hagyta megjegyzés nélkül.

Ki ez a Viktor? Ez az én szobaleányom, a ki hivatva van az öltözködésnél segíteni, de magánpasszióból a spion szerepét is játsza körülöttem és mondhatom, ezen aránylag fiatal némbenben megnyilatkozik egy pécsi titkos rendőr összes talentuma, mert ő is mindig akkor fog meg, mikor legártatlanabb vagyok.

Csakhogy ilyen legártatlanabb én mégis ritkán vagyok. Megvannak nekem is az én privát titkaim és fellázadok, ha azokba valaki beleavatkozik. Viktor elég vakmerő ezt tenni, nyitva tartja folyton birka szemeit, a miket csak azért hozott be a városba, hogy a falun nem volt elég mit láthatni. Itt valóságos nagyítóüveggé vált a pupillája és hogy jobban megérdemelje fizetését, mindig reám árulkodik.

Mikor begombolta keztyüimet, csodálkozva emelte rám nagy szemeit:

— A kisasszonyka ugy reszket, mintha vőlegényt várna!

Erre igazán mérges lettem.

— Maga hallgasson! Nekem nincs vőlegényem és ha várnám, sem remegnék, most sem remegek, de ha remegek is, mi köze hozzá? Mit érti maga e pillanat fontosságát.

Még sok mindent szerettem volna neki mondani, de a mamuska figyelmeztetett, hogy

sárba tiporja államiségát, nyelvét, minden nemzeti ideálját: az a nemzet már nem érett, hanem szíve gyökeréig rothadt, ott már szerves fejlődésről beszélni nem lehet, csak vegyi bomlásról, a mely csak idegen szervezetek táplálására szolgálhat.

Élő nemzeti szervezet, legyen az még oly kedvezőtlen viszonyok között, nem képes arra, hogy a saját életnedveit önként boesássa egy oly idegen szervezet táplálására, a melyről tudja, hogy az az ő megsemmisítésére törekszik. A melyik ezt megteszi s még büszkélkedik is vele, az megszűnt öncélú szervezet lenni s rendeltetése az, hogy a föltartóztathatatlán vegyi processzus útján fölolvadjon abban az általa táplált idegen szervezetben.

S ebben a rothadási processzusban a magyar állam óriási léptekkel halad a végfeloszlás, az összbirodalomba való beolvadás felé. Deák Ferenc 1867-ben csak úgy fogadta el a közösügyeket, ha a teljes alkotmányosság úgy Magyarországon, mint Ausztriában érvényesül, mert csak úgy gondolta a törvénybe iktatott külön magyar államiségot az összbirodalom beolvadás hatása alól kivonhatni, ha a két állam alkotmányos képviselője külön tárgyalja a közösügyeket. Ennek azonban immár a végére járunk, mert Ausztriában már meghúzták a halálharangot az alkotmányosság fölött.

Az osztrák miniszterelnök a pünkösdi ünnepek alatt hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy a csehek parlamenti obstrukciója olyan döntést fog provokálni, a mely Ausztria állami életének évekre való megváltoztatásával és más irányba való terelésével fenyeget s véget vet a népképviselőnek. Nyílt proklamálása ez az abszolutizmus uralmának Ausztriában, a mely lehetetlenne teszi a közös ügyeknek a törvényben előirt intézését.

Ezzel szemben mit fog tenni a túlérrett hivatalos magyar nemzet? Mint rothadó szervezethez illik, egyszerűen ki fogja lökni azt az egyetlen egészséges biztosíté-

kát is, amely még utját állhatná a bomlás folyamatának. Belenyugszik majd az alkotmányos garancia eltörlésébe s elfogadja a közös ügyek intézését Ausztria részéről az abszolút uralkodó kezéből, aki nekünk is uralkodónk lévén, az általa intézett közös ügyek már nem két állam közös ügyei, hanem egységes birodalmi ügyek lesznek.

Hogy ettől az állapotól az egységes birodalom életre kelése csak egy lépésnyire van, azt beláthatja mindenki, aki ismeri az abszolút hatalom terjeszkedési vágyát s az összbirodalmi eszmé hatalmas bécsi harcosait. S azok, a kik a magyar nemzetet folytonos puhítással mára rothadásig érlelték, biztosan számítanak rá, hogy most már ez a nemzet is ellentmondás nélkül bevonul a közös akolba s így beteljesedik a bécsi centralisták régi álma: az „egy akol, egy pásztor.“

A magyar katolicizmus ünnepe az iskolákban.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. június 5.

Nemzeti szinü zászlók hirdették ma reggel az összes népiskolák épületein, hogy az iskolák ünnepeket ülnek. Ma tartották ugyanis az iskolákban a magyar katolicizmus kilencszázéves jubileumi emlékűnnepét, melyet a megyéspüspök rendelt megünnepelni az összes róm. kath. iskolákban az egész egyházmegyében. Pécs város hatósága a megyéspüspök eme rendeletét magáévá tévén, elrendelte szintén a jubileumi ünnepség megtartását s úgy városunk községi népiskoláiban, mint a zárdaiskolában is ma folyt le az ünnepség, a megyéspüspök által megállapított program szerint.

Ez a program az összes iskolákban a következő volt: az iskolák növendékei szentmisét hallgattak, a mely »Te Deum«-mal volt egybekötve s a végén Eszterházy nádor könyörgő imádságát imádkozták Magyarország nagyasszonyához. Misa után az iskolában a »Himnusz«-elénekéléssel kezdődött az ünnepély, melynek célját az igazgató jelezte. Azután egy vallásos szavalat következett, mire a pá-

me nem nyugtathatja. Ha egy ilyen perced lesz gyermekem, hajtsd föl ennek lapjait és akkor megadással tudod fogadni az Urnak akaratát.

A keresztmamuska e szavakkal egészen megrikatott és gondolkozóba estem, hogy vajjon az én szépen kigondolt tervemet szabad lesz-e végrehajtanom?

Óh, de miért nem volna szabad? Lehetne-e viszonzás nélkül hagynom azt a kedves levelet, mely a mai napon olyan gyöngéd és megható sorokban üdvözölt? Ha Viktortól kérdezném, bizonynyal azt felelné, hogy ez halálos véték, kisasszony, bestugna rögtön a mamának és elzaratna előlem minden levélpapírost. Szívügyemben nem ismerek el felsőbbiséget, parancsokat, követem bátran, mit az diktál, mert az ő tiszta, szent érzelmeinek nem lehetnek rossz következményei.

Midőn az egész ház nyugalomra tért, elővettem újból Lajos levelét, melynek minden betűje szeretetről beszélt és azt igéri, hogy ő fogja majd fejemre tenni a mirtus koszorút.

A mama ime még mit sem tud és én titokban már biztosítva vagyok egy vőlegény-nyel, de azt hiszem ezért meg fog bocsájtani, hisz nem-e jobb titokban egy bizonyos, mint nyilvánosan egy bizonytalan.

Mielőtt leveleimhez fogtam, magamra zártam szobám ajtaját és hogy ne kelljen sok

pai himnuszt énekelték el s a hitoktatók előadást tartottak a kereszténységnek Magyarországon 900 éves fennállásáról. Ismét egy vallásos szavalat következett s a Király-himnusz elénekélése zárta be az ünnepélyt.

A jubileum emlékére az összes növendékek felírasos szentképeket kaptak, a következő jelmonddal:

„A magyar katolikus egyház kilencszázéves fennállásának örömnepén emlékül Pécs városi iskolák összes növendékeinek Troll Paul. Ferenc, címz. püspök, káptalani nagyprépost.“

A községi polgári leányiskola növendékei a reggel nyolc órakor megtartott »Te Deum«-után az intézet tornatermében kezdtek meg az ünnepélyt reggeli kilenc órakor, melyet az intézet katolikus növendékei a Himnusz elénekéléssel kezdettek meg. Ezután Reberics Imre igazgató mondott igen szép megnyitó beszédet, melyben méltatva a mai nap és ünnep történelmi nevezetességét, katolikus szempontból való fontosságát, felemlíti, hogy kilencszáz éve annak, hogy a magyarok ősei a keresztény katolikus egyház kebelébe léptek, hogy Szilveszter pápa az első szent koronát küldötte a magyarok királyának, mely idő óta apostoli király uralkodik Magyarországon népe fölött. Az elnöki megnyitó után Zánkay Kornél IV. oszt. növendék szavalata következett, mely után Simon Lajos hitoktató tartott magas szárnyalású ünnepi beszédet, melynek folyamán a magyar kereszténység kilencszázéves történelmi multját fejtegette hazafias, lángoló szavakkal. Majd az ünnepélyen résztvevő növendékek énekelték a »Pápai himnusz«-t s utána Till Leona III. oszt. növendék szavalt egy hazafias tárgyú költeményt. Az ünnepélyt a »Királyhimnusz«-elénekéléssel fejezték be a növendékek, kik az ünnepély után Simon Lajos hitoktató vezetése mellett a »Mi atyánk«-ot imádkozták el. Az ima befejeztével Troll Ferenc címz. püspök által ez alkalomra ajándékozott szentképeket osztották ki a növendékek és a jelenlevő igen szépszámu érdeklődő közönség között.

A belvárosi elemi fiúiskolában is ugyanilyen műsorral tartották meg ezt a nemzeti egyházi ünnepélyt. A növendékek énekelték a Himnuszt, mit Reberics Vince igazgató tanító megnyitó beszéde követett. Majd két tanuló szavalt alkalmi és hazafias költeményeket. Ezután Komócsy István hitoktató tartott ünnepi beszédet, mely után a »Pápai himnuszt«-t és a »Királyhimnuszt«-t énekelték a gyermekek. Az ünnepélyt itt is a hálaima zárta be, melyet

ne izgassam magamat, mert mindjárt itt lesz az indulás ideje.

Pár perc múlva megszólaltak a székesegyház harangjai és keresztanyám kocsija a jelzett időre előállott, hogy elkísérjen a második kereszttséghez, mely oly igen sokbau különbözik az elsőtől.

Az akkori pólyás-baba sirva, kiabálva fogadta a tisztelendő urtól a szentelt vizet, ahelyett, hogy hálás pillantással viszonozta volna pogányságától való megváltását. De ma, a tizenkét éves Juliette hitének alapos tudatában jelent meg a jóságos főpásztor előtt, megnézte jól annak egész kíséretét és alázatos térdeplésben fogadta a szentelt olajat.

Bérmálás után a mi kedves püspök atyánk mig egy fenkölt beszédet intézett hozzánk, könyves szemekkel hallgattam végig, erősen megfogadva, hogy életemben mindig e tanácsokat fogom követni.

Midőn ez ünnepség lezajlása után haza tértünk, keresztanyám kezembe adott egy fehér elefántcsont imakönyvet és megsimogatva fűrtjeimet, e szavakat mondá:

— Juliettem, a te életed még eddig álom volt, melyben elvonultak az ábrándok szép ködfányolképei és szeretném, ha az élet nehéz oldala örökre ismeretlen maradna előtted. Én a megpróbáltatások és szenvedések óráira akarlak felfegyverezni e könyvvel, mert van pillanat, midőn feljajduló szívünket ember

idő a fogalmazáshoz, kiszedtem »Karthausi«-nak legszebb mondatait, hisz én véletlenül éppen úgy érzek, mint e szegény szenvedő, hát akkor minek gondolkozzam? Nagy csendben viseltem magamat, de mikor jázmin koszorumnak egy virágát csatoltam a sorokhoz, összehajtvam a levélpapírost, egy nagyot ütöttem arra, hogy lelapulva, borítékba tehessem.

E vigyázatlan zörejre, ott termett Viktort rögtön az ajtónál.

— Kisasszonyka?

— Már alszom!

— Az ám, hallom, hogy valami papírossal zörög. Ugyis tudom, mit csinál!

— Préselem a jázmin koszorút!

— Tudjuk!

— Menjen innen, én utánam ne leskelődjék, maga detektiv, nihilista, spion!

Olyan lármát csaptam, hogy a mama is felébredt, de azért nyelvedésem közben gyorsan lepecsételtem a leveletem, eldugtam a törülközőtartó háta mögé és elérkezettnek látva a megpróbáltatások idejét, felhajtottam az imakönyvet és ajkam folyton azt sutogta: »Csak ettől a Viktortól ments meg Uram engem!«

És csodálatos: az én kedves bérmájándék imakönyvem már megkezdte a működését.

Mama tegnap fölmondott a Viktornak.

Juliette.

a tanulóifjúság *Komócsy* István hitoktató vezetése mellett mondott el.

Az ágostontéri iskola növendékei is igen szépen ünnepelték meg a magyar kereszténység kilencszáz éves jubileumát. Reggeli tizenöt órakor ünnepi misét hallgattak az ágostontéri templomban, melyet *Károly* Ignác apátplébános mondott. Utána az iskolának ez alkalomra remekül feldiszipolt és Szent-István és Ferenc József királyok képeivel ékesített udvarában kezdték meg az ünnepélyt, melyet programszerűleg itt is a »Himnusz«-szal nyitottak meg. Ezt követte *Bácsvány* József VI. oszt. tanuló szavallata, ki a »Magyar nemzet« című hazafias költeményt szavallta el igen szépen. Ezután a »Szent-István király« című költeményt szavallta el *Nagy* Vilma VI. oszt. növendék, mit *Rozsics* Sándor iskola-igazgató ünnepi beszéde követett. Utána *Antal* György hitoktató remek előadásban, lelkesítő szónoki hűvel s mégis az ifjúság részére könnyen megérthető mese alakjában tartott beszédet, melyben visszatekintett a kilencszáz éves keresztény Magyarország fényes történelmi múltjára. Majd a »Pápai himnusz«-t énekelték el a növendékek, mit négy szavallat követett. Az »Apostol« című költeményt *Keszthelyi* Ferenc V. oszt. tanuló, a »XIII. Leó pápa« című költeményt *Kovács* Mari VI. oszt. tanuló, a »Magyarok nagyasszonya« című költeményt *Zányi* Ilona V. oszt. tanuló s végül az »Imre herceg« című költeményt *Ackermann* Gyula IV. oszt. tanuló szavallta el. A szavallatok után a »Hol szent-Péter sirba téve . . .« kezdetű egyházi éneket énekelték el a növendékek, *Mayer* Anna V. oszt. növendék pedig a »Szt. Erzsébet« című költeményt, míg *Osztrovics* Ignác IV. oszt. tanuló a »Hazámhoz« című hazafias költeményt szavallta el. Végül a »Király himnusz«-t eléneklése és a hálaadó ima után itt is a szent képek kiosztásával ért véget az ünnepély.

A felsővámház-utcai iskolában a keresztény vallás kilenc százados ünnepe a következő módon folyt le: Reggel ünnepi nagy mise, melyet *Bubreg* Béla hitoktató mondott. Az iskolába vonulva a növendékek a himnusz énekelték el, mely után *Svács* Mihály igazgató tanító lendületes megnyitó beszédet tartott az iskolásokhoz. Majd egy negyedik osztályi fiú alkalmi költeményt szavallt. *Bubreg* Béla hitoktató az ünnepélyt méltatva szólott az iskolásokhoz annak magasztosságáról. Azután eléneklék a »Hol szent Péter sirba téve« kezdetű egyházi éneket s miután egy lányka a »Fohász« című alkalmi költeményt elszavallta, befejezésül *Hoffer* Károly király himnuszt énekelték el. Az ünnepélyen, mint vendég, jelen volt *Károly* Ignác apátplébános is.

A szigeti külvárosi iskola növendékei a Ferencrendiek templomában hallgatott »Te Deum« után iskolájukba mentek vissza, hol a himnusz eléneklésével kezdetét vette a katolicizmus kilencszázadéves jubileumának iskolai ünnepélye. *Mihálovits* Antal igazgatótanító beszédében elmagyarázta a növendékeknek, hogy miért jöttek össze, miért ünnepelnek. A megnyitó beszédet szavallat követte. *Gyömörey* Zsigmond hitoktató szent István működését ismertette s fejtegette a vallás szükségességét. Ismét egy növendék szavallt alkalmi költeményt. Majd a pápai himnuszt eléneklése után az ünnepély véget ért.

A *Miasszonyunkról* nevezett nőzárda összes iskolái nagyszabású ünnepélyvel ülték meg a magyar katolicizmus kilenc százados jubileumát. Az ünnepélyes Te Deum után a díszterembe vonultak, hol a himnuszt eléneklése után *Krum* Péter hitoktató megnyitó beszédében jelezte az ünnepély nagy fontosságát. Majd *Horváth* Margit tanítónőjelölt méltatta szépen kidolgozott beszédében a magyar katolicizmus ez idei ünnepeit. Majd számos szavallat s ének következett, míg végre *Krum* Péter záró beszédével, mit »Már a vár tornán« kezdetű induló eléneklése követett, az ünnepély véget ért.

Az építőmunkások zászló-avatása.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. június 5.

Tegnap, pünkösd hétfőjén tartotta a pécsi építőmunkások szakegylete zászló-avatási ünnepélyét. A szakegylet zászlaja tulajdonképpen még 1898-ban készült, működvelői előadások, ünnepélyek jövedelméből és önkéntes adakozók filléreiből s összesen 200 forintba került. Azonban az építőmunkások szakegyletének működését abban az időben a hatóság felfüggesztette s a szakegylet működését csak a múlt év végén kezdvén meg, zászlóját csak most avathatta fel ünnepélyesen.

Nehéz, fehér selyemből készült a zászló; szélén vörös és szürkésárga csíkokkal s aranyrojtokkal. Közepén vörös koszoruban az egyik felén a következő felírás áll: »Pécsi építőmunkások szakegylete 1898«; a másik felén pedig az építőmunkások jelvényei s két egymást fogó kéz látható.

A zászlófelavatási ünnepélyt eredetileg a buza-térre tervezte a szakegylet, hová ünnepi felvonulásban mentek volna ki. Azonban a hatóság elegendőnek látta a Tornacsarnok melletti teret is, mert a közlekedő szakegyleti helyiségből hamar oda lehet érni, s ide engedélyezte a zászló-avatási kivonulást.

Hétfőn már reggel 8 órakor sok volt a nép a Gyár-utca torkolatánál, a Ferenciek-utcája 42. számú ház előtt, melynek udvarán van az építőmunkások szakegyleti bérhelyisége. Egymásután vonultak ide fel zászlóik alatt az ünnepélyen résztvevő társaságok s a munkások, munkások és a fiatalság, mellükön fehér szalagos piros kokárdákkal, melyeken »Emléke a pécsi építőmunkások szakegyletének zászló-avatási ünnepélyére« felírás volt olvasható.

Délelőtt 9 órakor indult meg a menet a szakegylet helyiségéből át a Gyár-utcán a Tornacsarnok melletti térre. A budai és szigetkülvárosi Rókus-egyletek, majd a Szt. József-egyletek zászlók alatt haladtak a menet elején, ácsok és cserepesek nagy csapatával. — Utánuk jött a Zsolnay-gyári keramikai munkások szakegylete; majd a börmunkások, szabók és asztalosok nagy csoportja. Azután jöttek a munkásképző egyesület tagjai, majd az építőmunkások dalköre. Utánuk *Lovrich* Mihály, *Molnár* Ferenc, *Eiselein* József vitték vállalkon a begöngyölt zászlót. A zászló után jött a zászlóanya, *Bors* Mártonné, a szakegylet elnökével *Novákovics* Lajossal, kinek vörös vállszalagján »Egyesülésben rejlik az erő« felírás volt olvasható. A zászlóanya után jöttek *Pischoff* Teréz, *Leipán* Anna, *Kruskovich* Mariska, *Papp* Katica, *Papp* Anna, *Lovrich* Anna, *Vojtek* Juliska, *Németh* Anna, *Máretics* Mari, *Zsifkovics* Rozika, *Rein* Teréz és *Loós* Mariska nyoszolólányok és *Kovács* István, *Augusztinovich* Ádám, *Gergelics* István, *Leipán* István, *Horváth* György, *Szvaratkó* János, *Keller* József, *Gaál* György, *Veigán* József, *Darázsics* József, *Bajáci* István, *Deák* István vőfélyek; a nyoszolólányok fehér ruhával, vörös vállszalaggal és virágbokrétaival, a vőfélyek fekete ünnepi ruhában és vörös karszalaggal. A menetet a vörös karszalagos rendezőség és vagy ezer főre rugó néptömeg zárta be.

A díszes, szép látványt nyújtó menet a legnagyobb rendben vonult el a Tornacsarnok melletti térre, hol a zászlóval a rendezőség és az ünnepély résztvevői a díszes emelvényen foglaltak helyet.

Novákovics Lajos egyleti elnök rendre és csendre figyelmeztetvén a közönséget, előadta, hogy immár van zászlaja az építőmunkásoknak, mely alatt a közművelődést terjesztik társaik között, hogy azok az életben boldogulhassanak. Felhívta mindazokat, kik az egyesületnek még nem tagjai, hogy gyülekezzenek a zászló alá és egyesült erővel, a tudomány és művelődés eszközeivel küzdjenek a munkásság jólétéért.

Az elnök megnyitója után az egyleti dal-

kör *König* Károly vezetése alatt elénekelte a munkás-szózatot, mely az »Isten áldd meg a magyart« dallamára készült.

A piros pünkösd meleg, verőfényes napja pedig lerogyogott az új, fehér zászlóra, melynek nehéz selymét alig bírta meglobogtatni a gyenge nyári szellő. — S most következett a zászló szalagjainak feltétele. Először a szakegylet vörös selyem szalagját tették fel, a felavatás évét és napját jelző felirással; azután a zászlóanya nevét viselő fehér selyem szalagot.

A zászlószögek beverésének aktusa következett ezután. *Bors* Mártonné zászlóanya a következő szavakkal verte be az első zászlószöveget a zászló nyelébe:

— Ezen zászlót, mint gyermekemet tekintem és szívembe vésem emléket!

Szabó József az építőmunkások szakegyletének nevében verte be a szöveget a zászlónyelbe. *Szabó* szép beszéd kíséretében tette ezt s beszédében jelképek nevezte az új zászlót, mely alatt nem barbár fegyverekkel, de a tudomány fegyvereivel küzd a munkásnép az elnyomatás ellen s egy szebb jövőért. Az elnyomottak lobogója az új zászló, mely maga is bujdosott az elnyomatás idején s tizennyolc és fél hónapi bujdosás után csak most került elő a napfényre, mikor végre felavathatják, hogy az ipari kiképzésért, a szellemi előhaladásért, a szebb és jobb jövőért küzdjenek. S ha a munkás kidől a küzdelemben, ez a zászló kíséri el utolsó útjára s ez a zászló szárítja fel az árvák és özvegyek könnyeit. — Üdvözölte ezután a zászlóanyát, ki a zászló felavatásán ime megjelent s azt gyermekővé fogadta s üdvözölte a munkásságot, melynek ime megvan már a zászlaja, mely vezetni fogja a jobblétért való küzdelemben. Üdvözölte a zászlót, mely ha őt is utolsó útjára fogja kíséreni, legyen gondja rá a népnek, hogy a zászlót el ne hagyja, hanem küzdjön tovább alatta a jogokért, az elnyomatás ellen. *Magyar hazánk felvirágzására, az anyagi és szellemi érdekek előmozdítására*: jelszóval ültette be ekkor szónok a szöveget a zászló nyelébe az építőmunkások szakegylete nevében.

A budai külvárosi Rókus-egylet nevében, a kőműves és cserepes munkások megbízásából *Sztipánovits* István verte be a szöveget. A szigetkülvárosi Rókus-egylet nevében *örög* *Kispap* János; a pécsi kálváriai Rókus-egylet nevében pedig *Zeiling* Béla helyezte el a zászlószöveget.

A budai külvárosi szent József-ácsársulat nevében *Vlassics* József helyezte el a zászlószöveget, szólván:

— Isten áldja meg a tisztet ipart!

A szigetkülvárosi szent József-ácsársulat szögét *Borsos* Ignác helyezte el a zászlónyelbe, kívánván, hogy az építőmunkások szakegylete erőben, egészségben virágozzék.

Küldtek zászlószöveget a vidéki társaságoknak is. Ezek azonban a nehéz munkásviszonyokat tekintve, képviselőket nem küldhettek az ünnepélyre, hanem ehelyett megbízták a rendezőség tagjait, hogy nevükben verjék be a szöveget a zászlónyelbe.

A budapesti kőműves munkások megbízásából *Szeker* József verte be a zászlószöveget, kívánva az ipar és a munkásság jobblétét.

A budapesti menyezet és fehérmunkások nevében és a kőfaragó egyesület nevében *Szabó* József verte be a zászlószöveget.

A budapesti ácsmunkások nevében *Novákovics* Lajos; a ceglédi kőműves és ácsmunkások nevében *Szeker* József; a zentai kőműves egyesület nevében *Novákovics* Lajos; a tata-tóvárosi kőművesek nevében *Szeker* József; a brassói kőművesek megbízásából *Szabó* József helyezték el a szöveget.

A pécsi asztalos szakegylet nevében *Schmidt* Gyula, »a munkásság jobblétéért és boldogságuk érdekében« jelszóval verte be a zászlószöveget.

A pécsi kádársegédek nevében *Kreska* Antal helyezte el a zászlónyelbe a szöveget,

összetartásra buzdítván a világ összes munkásait.

A pécsi keramikai szakegylet megbízásából *Vanicsek József*, a pécsi bőrmunkások nevében *Hartyánszky Frigyes* verték be a szöveget, a munkásság összetartásának szükségességét hangoztatván.

Végül a pécsi munkásképző egyesület nevében *Tokody József* helyezte el a szöveget a zászló nyelvébe, szövege:

— *A tudomány tesz szabaddá!*

Ekkor egy csokor piros szegfűt kötöttek fel a zászló tetejére s *Novakovics Lajos* elnök megköszönte a társegyesületet és az ünneplő közönség megjelenését.

Szabó József tartotta a záróbeszédet, melyben ismertette, hogy az építőmunkások 1891-ben egyesültek Pécsen. Lobogjon az új zászló az egyesület javára, hogy hazánkban a munkásság szabad és független legyen. Segítse győzelemre ezt a zászlót a munkásság, az előhaladás és önképzés fegyvereivel. Hogy ez be is fog teljesülni, abban az erős reményben köszönti a felavatott lobogót.

Az egyetemi dalárda elénekelt a befejezésül a munkás Marseillaisét s *Marton József* fényképész fényképfelvételeket eszközölt az ünneplőről, mely tíz óra után ért véget. Most már a felavatott zászló elővittele mellett vonult be a Tornacsarnok elöl az ünneplő munkásság a legszebb rendben a gyár-utcán át a Ferencciek utcájába a szakegylet helyiségébe, honnan a nép lassanként szétszórult, hogy a délután a gyár-utca 7. szám alatti helyiségben tartandó ünnepélyre ismét összegyűljen.

Délután kedélyes, szép multság volt a gyár-utca 7. szám alatti vendéglő kerti helyiségében; este 8 órakor pedig a nyári színpadon műkedvelő munkások és munkásleányok előadták a *„Gyöngyélet a katonalelet”* című háromfelvonásos népszínművet, melyet németből *Schmira Károly* dolgozott át és alkalmazott színpadra. A darab cselekménye a katonalelet szomorú és nehéz küzdelmeit festi s előtárja a militarizmus és a szociáldemokracia elveinek ellentétét.

A szereplők mind megállták helyüket; *Németh Annuska* és *Loósz Mariska* igen ügyesen mozogtak. Megemlítésre méltó *Pozsgai Ferenc* is, ki egy nyugalmazott őrmesterből átvedlett házmestert adott s különösen nagy hatást és sok tapsot aratott következő helyi-érdeklő kupléival:

Megtöltötték már a kasszát,
Építünk új városbázát —
Oda járunk hivatalba;
Ugy hallottam: száz év múlva!

Elmennék én iskolába,
A szigetvárosiba;
De nem merek odamenni —
Utóbb reám talál dűlni!

Van most pénzünk elég bőven...
A *Tortyogót* furják szépen;
A *Tettyével* összekötik —
Azután meg széjjelszedik!

A szindarab végén bemutatott élőkép, mely a *„Béke”* volt, igen ügyes rendezésre vallott. Meg is tapsolták bőven.

Előadás után tánc következett, mely csak a hajnali órákban ért véget. A négyeseket ötven pár táncolta.

Hirek.

Napirend 1900. június 6-án.

Naptár: szerda, június 6. — Róm. kath.: Norbert. — Prot.: Norbert — Görög-kel.: (máj. 24.) Simon — Zsidó: Sivan 9. — Nap két 4 óra 8 perckor; nyugszik 7 óra 49 perckor. — Hold két 12 óra 10 perckor délben; nyugszik 1 óra 15 perckor éjjel.
Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő, eső és zivatar várható.

— **(Pünkösdi ünnepek.)** Elmúltak felettünk a pünkösdi ünnepek is, melyeket a megyéspüspök palotájának ormára felhuzott nemzeti lobogó hirdetett a város népének. Piros pünkösdi napján már zizeg, kecsesen hajlong a kalász. Piros pipacs ékesíti a mezőt. Kecseskedik, csábitgat a buzavirág is. És a kertek virágai között legékeesebb az aprófejű, gyöngéd illatú pünkösdi kis piros rózsza. A gyümölcsédesítő nyár beköszöntő legszebb ünnepe ez. A biblia szentséges emlékei fűződnek ehhez a rózsaillesz naphoz. Krisztus urunk tanítványait, az apostolokat ezen a szent napon szállotta meg a Szent lélek, ki lángoló nyelvek formájában szállott az első apostolok fejére. Gyönyörűségei mennyei zengést hallottak ekkor. Az égi malaszt eltöltötte a lelküket és varázserőt kölcsönzött az ő nyelvüknek. Már átérték a magasztos mennyei küldetést, melyre a szeretet hitének megváltója a szürke kalászos, pásztorok, kézművesek sorából kiválasztotta őket. Ok ezen naptól lőnek a szeretet hitének, a krisztusi hitnek hirdetői és a merre utjokat vették, felnyiták a szívek. Mindenütt világhossz és szeretet támadt az emberek szívében, szeretet egymás iránt. És örökidőig kitartó erővel felépült a Krisztus birodalma a hívő lelkeknek, az egymást szerető embereknek. Ezen nagy emlékeket, ezen szentséges emlékeket ünnepli a keresztény világ, mely illatos, piros kis pünkösdi rózsákkal ékesíti az oltárokat e napon. Mindkét nap a legszebb idő mellett folyt le. Vasárnap végezte *Hetyey Sámuel* megyéspüspök a székesegyházban a bérmálást s egész nap bucsusok serege járt a városban. Az ünnepi kirándulások is pompásan sikerültek. A máv. műhelymunkásai — a polgári dalosokkal, — Bükösdre, a pécsi polgári tornaegylet Abaligetre rendezett kirándulást s nagy népmultság volt tegnap az üszöghi erdőben is a Zsolnaygyári zenekar muzsikája mellett.

— **(Hirek a jogakademiáról.)** Holnap kezdődnek a nagy napok, az alapvizsgák tételének napjai. Az akadémia feketetábláján olvasható, hogy az alapvizsgálatok holnap, folyó hó 6-án kezdődnek s tartanak e hó 23-ig bezárólag. A vizsgálatra jelentkező joggallgatók száma tömeges.

— **(A városi számtiszték helyettesítése.)** A városnál hivatalból felüggesztett három városi számtiszt helyére báró *Fejérváry Imre* dr. főispán: *Kovács Kálmán* városi számvevőszéki díjnokot, *Saigvárt Béla* nagyharsányi jegyzőségét és *Rózinger Valér* városi rendőrségi díjnokot helyettesítette.

— **(A „Zsolnay”-szobor-bizottság ülése.)** A *Zsolnay Vilmos* halála alkalmával alakult, illetve Pécs sz. kir. város április hó tizennegyedikén tartott közgyűlése által megválasztott szobor-bizottság, báró *Fejérváry Imre* dr. főispán, felkért bizottsági díszelnök elnöklété alatt *június hó hetedikén délelőtti tizenegy órakor* alakuló ülést tart a városháza közgyűlési termében.

— **(Felülvizsgálat.)** A vármegyei katonai vegyes felülvizsgáló bizottság *június nyolcadikán reggeli kilenc órára* felülvizsgálatot hirdetett. Miután azonban említett napon Ő Felsege koronázásának évforduló ünnepe alkalmából ünnepi istentisztelet lesz, a felülvizsgálatot ugyancsak június hó nyolcadikán, de *délelőtti tizenegy órakor* fogják a vármegye közgyűlési termében megtartani.

— **(Halálozás.)** *Kész Istvánné* szül. *Scheffer Katalin*, életének 58-ik évében pünkösdi vasárnapján meghalt. Temetése ma délután három órakor volt a Felsővámház-utca 53. számú házból a budaikülvárosi temetőbe. Lelki-üdveért az engesztelőmisét holnap (szerdán) délelőtti félnyolc órakor fogják tartani az ágostoni plébániatemplomban.

— **(Vizsgálatok a teológián.)** A pécsi hittudományi fakultáson ma kezdődtek meg a félévi vizsgálatok a harmad és negyedévesek dogmatikájával (teteles hitágazat-

tan). A vizsgálaton, mely délelőtti 9 órakor vette kezdetét, megjelent *Hetyey Sámuel* megyéspüspök is, ki az elnöki székéből szokásához híven maga is intézett kérdéseket a vizsgázó hittanhallgatókhoz. A vizsga befejezése után a megyéspüspök meglegedve távozott a szemináriumból.

— **(Építőiparosok kongresszusa.)** Az ország építő iparosai pünkösdi két ünnepen kongresszust tartottak Budapesten, hogy az építőipar súlyos válságának elhárításáról tanácskozzanak. Ez volt az első építőipari országos kongresszus s mintegy 800 iparos jelent meg rajta. A kongresszuson részvett *Záray Károly* dr., iparkamaránk titkara is, kit a kongresszus főjegyzői sorába is beválasztottak.

— **(Katonai hír.)** *Fejérváry Ödön* hadnagy a pécsi 19-ik honvédegyalozredtől a 22-ik honvédegyalozredhez áthelyeztetett.

— **(Betörők egy kastélyban.)** Mint értesülünk, Drávfokon *Bittó István*, volt miniszterelnök kastélyában szombaton betörők jártak. A kastély ura jelenleg Budapesten időzik s a cselédség nem vette észre a betörők garázdalkodását, kik pár száz forintnyi prédával álltak odább. A szigetvári járás főszolgabírája és a csendőrség közös erővel folytatják a nyomozást a betörők kilétének kipuhatólása végett s már több gyanus egyént tartóztattak le.

— **(Jogászaink Párisban.)** *Hetyey Sámuel* megyéspüspök ismert jószívűsége ismét fényesen nyilatkozott meg ama határozatában, melyet tegnap tudatott a pécsi püspöki joglyceum polgáraival, kiknek a gondos főpásztor módot óhajt nyújtani, hogy a párisi diákkongresszuson képviselthessék magukat. Mint értesülünk *Hetyey Sámuel* megyéspüspök a pécsi püspöki joglyceum két polgárának a párisi kongresszuson való részvételét elősegítendő nyolc-száz koronát engedélyezett, mely összegből négy-száz koronát a saját pénztárából, négyszáz koronát pedig a lyceum folyó jövedelmeiből utalványozott. Hogy kik fognak az ifjuság köréből Párisba utazni, azt a jogászok egy a napokban tartandó jogászgyűlésen határozzák el.

— **(Családi dráma.)** Megható családi dráma híre érkezett hozzánk a közeli Szabadszentkirályról, mely drámának hősei *Gacik Erzsébet* férj. *Kovács Lajosné* és két gyermeke. *Gacik Erzsébet* — ugyanis — már huzamosabb idő óta igen rossz viszonyban élt férje *Kovács Lajossal*, ki annyira odaadta magát az ivás veszedelmes szenvedélyének, hogy e mellett családját az éhség és nyomorba kergette. A szegény asszony — kinek férjétől a koplalás mellett még a legkegyetlenebb bánásmódot is el kellett szenvednie, maga látott neki, hogy családját eltartsa s beállt téglát hordani. A napokban azonban az asszony megbetegedett, úgy hogy semmi keresetre nem lévén kilátás, a nyomornak abba a stádiumába jutottak, mely az éhség fájdalommal türethetlenné válik. S hogy megszabaduljon szenvedéseitől, a szerencsétlen asszony borzalmas tette határozta el magát. Magához vette 11 éves fiát és hat éves leányát, kikkel együtt kiment a község határában levő itató kúthoz, melybe bele dobta gyermekeit, maga is utánuk ugrott, úgy hogy az egész család rövid idő alatt belefulladt a kútba, hol tegnap reggel találták meg holttesteiket. A három szerencsétlent alkalmasint a község költségein fogják eltemetni.

— **(Munkakiállítás Villányban.)** Két éve még csak, hogy iparos tanonciskola létesítették Villányban. Mint a múlt évben az első kiállítás meglepően sikerült, úgy nem maradt mögöt az ideai második kiállítás sem. Feltűnően nagy haladás észlelhető a rajzoknál; mert itt irónt e célra a növendék csak inas korában vesz kézbe. Mindez *Kész József* iparos tanonciskolai tanító szakértő buzgóságára vall. Azonkívül a kiállított tárgyak általános meglegedést keltettek a szemlélőkben, s a közérdeklődést csak fokozta a kiállít-

tás iránt, mi a közönség tömeges látogatásában nyilvánult. A kiállítás unnepegyességgel nyitott meg pünkösdi napján reggel, mely után a 18 tagból álló bíráló bizottság teljes itette megbízását és peddig a következő eredménnyel: 10 koronás arany jutalomban részesült két tanonc, ezüst, részben 5, 2 és 1 koronás jutalmat nyert 6 tanuló. Azonkívül dicsérő oklevelet nyert 10 és elismerést 4 tanuló. Az okmányokat disze sen, a pécsiek mintájára kiállítva *Taius* József könyvnyomdája készítette és nagy örömet okozott úgy a mesterek, valamint az iparostanoncok között, mint érdemes emlék. A jutalomdíjakat ugyancsak *Kész* József tanító fáradozása mellett közadakozás útján hozták össze és ebben elismerésre méltó példával *Proksch* Arthur körjegyző járt elől 10 koronás aláírásával, mit követett az ipari célok fejlesztése iránt kellő érzékkel bíró iparosok és jobb módú polgárok szép számu aláírása. Az unnepegyessé bezárás hétfőn este volt a növendékek Hymnus énekével kezdődött, mely után *Steibler* András közs. bír., mint ipartestületi elnök magvas zárbeszédet tartott a növendékekhez, méltatván a kiállítás sikerét előmozdító gazdák érdemeit, de különösen jól megérdemelt elismeréssel adózott *Kész József* tanítónak úgy a növendékek alapos kiképzése, mint a kiállítás rendezése körül kifejtett nagy szorgalma tekintetében Ezután kiosztották a jutalmakat és okmányokat, mi után a »Szózat« elénekléssel fejeztetett be a tanulságos kiállítás. Este 100 terítékű bankett volt a »Központi Kávéház« nagy termében, hol izletes ételek és italok felszolgálása fokozta a jó hangulatot. *Csató* Gyula felköszöntőjében hangsúlyozta az ipar fontosságát, a kiállítás hasznos célját, melynek oly szép eredménye volt a villányi ipari érdekek fejlesztésére, melynek mint fő és törekvő harcosát *Kész József* tanítót kiemelve, éltette. És a buzgó tanító érdemeit méltató elismerés zajos óvációban visszhangzott a teremben. Bankett után tánc következett, mely a legélénkebb kedélyes hangulatban csak a hajnali órákban ért véget.

— **(Névmagyarítások.)** *Valesk* Péter városi segédnegyedmester, pécsi lakos vezetéknevének »Vermes«-re és *Bergl* Pál ozorai illetőségű nagykanizsai lakos vezetéknevének »Bíró«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Kirendelés.)** A m. kir. igazságügyminiszter *Bajnovits* Ármán pécsi kir. törvényszéki albirót a mohácsi kir. járásbíróshoz mint végleges székhelyére rendelte ki.

— **(Áthelyezés.)** A m. kir. igazságügyminiszter dr. *Matisz* Dezső dunaföldvári kir. közigyűjtőt Kőrmöcbányára helyezte át.

— **(Bírói vizsga.)** Mint értesülünk, *Margitai* Valér dr., mohácsi kir. járásbírósi aljegyző, folyó hó 2-án a bírói vizsgát Budapesten egyhangú dicsérettel kiállotta.

— **(A pécsi és vidéki tanítónők egyesülete)** szerdán, d. u. 5 órakor a polg. leányiskola kézimunkatermében szakelőadást rendez, mely alkalommal *German* Istvánné »A phonomimika és az irvaolvasás« címén ez új módszert fogja fejtegetni. Minthogy a tárgy vitatételül tüzetett ki, ahhoz mások is, kik a tárgy iránt érdeklődnek és avval foglalkoznak, hozzászólhatnak. Az egyesület úgy pártolótagjait, mint más érdeklődőket szívesen lát és őket tisztelettel meghívja.

— **(Kereskedelmi szakiskolai tanárok kongresszusa.)** A kereskedelmi szakiskolai tanárok országos Egyesülete rendez évi közgyűlését a pünkösdi ünnepek alatt Szegeden tartotta, hol az új állami felsőkereskedelmi iskolát nagy ünnepek között avatták fel ugyanekkor. A kongresszuson Pécsről *Kondor* Béla, felsőkereskedelmi igazgató is résztvett.

— **(Zenésmise.)** Pünkösdi hétfőjén, folyó hó 4-én délelőtt 11 órakor a liceumi templomban ismét zenés mise volt. Mint volt alkalmunk megírni, ez alkalommal *Jos. Gr. Zangl Sct. Cassián's Messe*-jét adták elő

Scharf Róbert karnagy vezetése mellett. A mű, az orchestrummal kísért vegyes négyes vokál hatalmas méltóságos alkotás, mely képes az ember szívét ájtatosságra hangolni, felemelni ahhoz a fenséges Istenhez, kinek dicséretére azok az erőteljes, majd lágy akkordok, dallamok elhangzottak. A *Kyrie* könyörgő hangjait a tüzes, animozus *Gloria* váltja fel; legerőteljesebb a *Credo* vége, nagy hatást kelt a *Sanctus*, melyben a fortissimók erőteljessége a pianissimók lágyágával veteledett, hogy méltóképen érvényre juttassák a szöveget, melyet a mennyben az angyalok kara énekel folytonosan. A *Benedictus* gyönyörűen megénekelte szóló kvartettjét a hosanában ismét a kar hatalmas akkordjai követték. Az *Agnus Dei* imaszerű melódiái mintegy ájtatos fohászból nyernek befejezést. Külön kell megemlékeznünk a szőlőkről. *Gradualékor* betétül »O Domina« kezdettel Horáktól énekel *Károlyi* Sándorné. Ritka szépségű hangját teljesen érvényre juttatta s annyi érzést vitt a különféle dallamokba, mint a ki tudatában van annak, hogy miként kell az Istent dicsérni. Erőteljes, behizelgő alt hangja betöltötte a templomot, be a hívők sziveit. *Offertóriumra* *Rotter* »Salve Regina«-ját énekeltek *Schneider* Istvánné (szoprán), *Fektér* Ferenc (tenor) s *Müller* Antal (bassus). *Schneider* né csattogó szopránja, *Fektér* finom, gördülékeny tenorja s *Müller* szép basszusa remekül összhangzott. A *Benedictus* szólóit *Schneider* Istvánné, *Károlyi* Sándorné, *Fektér* Ferenc s *Müller* Antal énekeltek meg a tőlük megszokott precizitással, művészi nuan-zírozással. Az *Agnus Dei*-ben *Schneider* Istvánné volt egyedül szólója, melyben gyönyörű szoprán hangját csillogtatta. Ezekben számoltunk be röviden a tegnapi zenésmiséről. S ha még hozzá tesszük, hogy a karok e. yüttes, fegyelmezett előadást produkáltak, a mi a betanítók érdeme is, a képet kiegészítettük. Mint egyébkor, most is fényes publikum töltötte meg a templomot.

— **(Dzsidások Pécsen.)** A tolnai 12-ik dzsidás ezred egy különítvénye *Zacconi* Albert százados vezetése alatt, a nagy vezérkari utról haza-menőben tegnap délután Pécsre érkezett. A különítvény hatvankét lovasból áll s részint a pécsi 8-ik honvédszár ezred laktanya-helyiségeiben, részint magánosoknál van elhelyezve. A dzsidások egy nap pihenő után holnap reggel utaznak tovább Tolnára.

— **(Tanulótársak találkozója.)** *Récsei Rovácsék* Pál báttaszéki közs. tanító fölkéri volt iskolatársait, kik vele 1861-ben a pécsi kath. tanítóképzésben képesítőt tettek, hogy 39 éves találkozásuk érdekében lakás-címüket vele még június elején közöljék.

— **(Kővágó-Szőlős veszedelme.)** Szombaton délben iszonyu felhőszakadás vonult végig Kővágó-Szőlősön, mely oly nagy jégesővel végződött, hogy a kertekben, gyümölcsösökben, szőlőkben teljesen tönkre tett mindent s még a fák leveleit is levette. Mintegy egynegyed óráig tartott az iszonyu vihar s még másnap reggel is rakásokban lehetett látni a mogyoró nagyságu jeget. Nagy szerencse a szerencsétlenségben, hogy a veszedelem a gabona termést is nem tette tönkre, mert kikerülte, csak a mező azon részén ment, hol a parlag földek részint árpa, búkköny és zabbal vannak elvetve ezeket tövestől kivágta. Mégis roppant nagy a kár a szőlőkben; ezer meg ezer gazda reménye fel van dülva; a nagy árvizek is tetemes kárt okoztak a földeken és réteken.

— **(Járvány a vidéken.)** Mint értesülünk, Kassa községben a vörheny lépett fel járványosan. A megbetegedések oly rohamosan terjednek, hogy a járvány tovaterjedésének megállítására a lehető legszigorubb intézkedéseket is megtették s a községi iskolát is zárva tartják.

— **(Utóállítás.)** A katonai vegyes utóállító bizottság ma délelőtt nyolc órakor a *Scholz*-féle sörházban utóállítást tartott,

melyen mint polgári helyettes elnök *Koszits* Kamill vármegyei főjegyző szerepelt. A hadsereg részéről megjelentek *Durália* őrnagy, *Papanek* Oszkár főhadnagy, *Kele* százados, *Draskoczy* hadnagy, dr. *Scholz* és dr. *Binder* ezredorvosok. A járás képviselőjében ott volt *Vaniss* Sándor járási főszolgabíró és *Trixler* József dr. járási orvos. Utóállításra tizenegy legény jelentkezett, kik közül ötöt talált a bizottság katonai szolgálatra alkalmasnak.

— **(Jelentés a vizről.)** A főmérnöki hivatal a *Tettye*-forrás vizállásáról ma a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a *Tettye*-forrás vízszolgálató képessége f. hó 5-én reggel hat órakor 13350 köbméter.

— **(Temetés.)** Tegnap, pünkösdi hétfőjén, délután felhátórákor temették el *Werb* Riza okleveles tanítónőt. A tizenkilencéves korában, pünkösdi rózsák nyílása idején elhalt ifju leány temetésén megjelentek az apácázárda tanítónő képzőintézetének növendékei s élőkön két növendék vitte az intézet koszorúját. És a megható részvét szép nyilvánulása mellett kísérték ki a *Petrezselyem* utcai grészházból a budaikülvárosi temetőbe a letört virágszál sorsát példázó, korán a rideg sirba tért ifju halott koszorúktól elhalmozott koporsóját.

— **(Ismeretlen tartózkodásu hadkötelesek.)** Hiába a sok szép, lelkes bakanóta, meg a cifrasujtásos nadrág, a legények jókora része mégis csak irtózik a bakaélet kétséges gyönyöreitől, meg a császár kenyerétől. Arra enged következtetni az a tény is, hogy az idei sorozás elől nem kevesebb, mint ötvenkét pécsi járási legény távozott el ismeretlen helyre. A legényeket persze most eleinte felhívják, hogy jelentkezzenek utóállításra s ha ez nem használ, köröztetik őket, hogy mérték alá állíthatók legyenek.

— **(Uj alügyész.)** *Beke* Ferenc, nagykikindai törvényszéki albiró, a szegzárdi kir. ügyészséghez alügyészsé nevezetett ki.

— **(Kinevezés.)** *Ily. Boda* Vilmos szegzárdi kir. törvényszéki joggyakornok, a szegzárdi kir. törvényszékhez aljegyzővé kinevezetett.

— **(Új vásárnapok.)** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Somogy vármegye területéhez tartozó Kaposmérő községben a folyó évi június hó 14-ére eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi június hó 20-án és Tolna vármegye területéhez tartozó Szakcs községben a folyó évi június hó 3-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi június hó 7-én tartassék meg.

— **(Eljegyzés.)** *Szentgyörgyi Szép* László eljegyezte Német-Úröghről *Varga* Gizellát, *Varga* Antal birtokos leányát.

— **(Izraeliták ünnepei.)** Izraelita vallásu polgártársaink vasárnap és hétfőn szintén ünnepet ültek. Ekkor volt a *Sevuosz* ketős ünnep, a törvény ünnepe, az izraeliták pünkösdje. A pécsi izraelita templomban mindkét nap ünnepi istentisztelet volt s az ünnepi hitszónoklatot *Perls* Ármán dr. főrabbi tartotta.

— **(Képviselői beszámoló.)** *Ábrányi* Kornél, a lengyeltői kerület országgyűlési képviselője, a kerület legnagyobb községében, Nagybajomban, tegnapelőtt tartotta beszámolóját. A képviselőt a választók lelkesen fogadták.

— **(Gyilkos vihar.)** Óriási vihar húzódott keresztül a tolnamegyei Pári község határán, mely nemcsak a vetéseket tette tönkre, hanem négy szegény családot is megfosztott kenyérkeresőtől. Szombaton ugyanis tizenkét pári ember dolgozott a tomori pusztán, kik a vihar kitörése előtt bemenekültek a tanyára, s ott egy különálló nagy pajtában húzták meg magukat. Egyszerre a villám iszonyu csattanással becsapott a pajtába. A munkások közül négyet agyonsujtott, kettőt pedig megbénított. A többiek kisebb-nagyobb sérüléssel megmenekültek. Az agyonsujtott emberek, névszerint *Lörinc* József, *Sarudi* Ferenc, *Ta-*

kács József és *Vajkó* Mihály, mind családós napszámos-emberek voltak.

— **(Térsene.)** A cs. és kir. 52-ik-gyalogezred zenekara holnapután (csütörtökön) délután fél 6 órakor az, Erzsébet királynés-tatáren térzenét tart. A térsene műsora a következő: 1. Fejérvári-induló, Nemertől. 2. Nyitvány Flotow »Martha« című operájából. 3. »Kincs«-keringő, Strausztól. 4. Egyveleg Gounod »Romeo és Julia« operájából. 5. »Május hóban«; dal. Alettertől. 6. Ária Rossini »Stabat Mater«-jéből. 7. Induló, Králtól.

— **(Megszúrt ember.)** Magyar János, magyaröröghi lakos, vasárnap délután bejött Pécsre, hogy itt egy kis pünkösdi mulatságot rendezzen magának. A piros pünkösdi azonban véres pünkösdi lett reá nézve, mert a Makár-utca 84. szám alatt összeveszett több borozó atyafival s azok úgy összeszurkálták, hogy be kellett vinni a közkórházba, hol most ápolás alatt áll.

— **(Egy kis leány balesete.)** Keller Mari, kilencéves leány, aranyhegyi lakos, tegnap délután a király-utcán a 4-es számú bérkocsi előtt pajkosságból át akart futni. A bérkocsi szerencsére visszarántotta lovait; azonban még így is baleset érte a kis leányt, kinek jobb lábára az egyik ló patájával rálépett és azt véresre sebezte. A kisleányt a rendőrség a kórházba szállította, hol lábát bekötötték s azután hazavitték szülei lakására.

— **(Meghalt.)** Vasárnapi számunkban megírtuk Elm Ferenc, városi díjnok szomorú történetét, ki pénteken este a városházán meglötte magát. A golyó az öngyilkos jelölt ifju gyomrát roncsolta össze s nehéz kínok után bele is halt Elm Ferenc a sebeibe a városi közkórházban pünkösdi vasárnapján délután félhat órakor. Ravatalát a kórház halottas házában állították fel s a városi kiadóhivatal tisztviselői gyűjtést indítottak, mely a közrészvét folytán olyan szépen sikerült, hogy nemcsak koszorút helyezhettek a ravatalra, de a temetési költség is befolyt s így a jobb sorsra érdemes ifju temetésének terhét a szegény szülők nem fogják viselni. Elm Ferenc temetése ma délután félhat órakor volt a közkórházból a budakülvárosi temetőbe. Résztvett rajta a közigazgatási kiadóhivatal egész személyzete Kiss József h. kiadó vezetésével s ott voltak igen sokan az öngyilkos felebbvalói közül is. A Polgári Daloskör 16 tagja megható gyászdalokkal búcsúztatta el és kísérte utolsó útjára a szerencsétlen ifjút, ki sok csapás után végre megtalálta a békés nyugodalmat.

— **(Muzsikasszóval a zálogházig.)** Vasárnap délután úgy hat óra tájban a Gyár-utcában vig muzsikaszó vona magára a publikum figyelmét. A környéken élő cigánytörzsek egyikének vadjája kísérte magát muzsikasszóval a zálogház sarkáig. Széles kedve volt. A hegedűszóval dalolt s ropta hozzá a táncot a maga módja szerint. A tánc közben fölöltöjének ökölnagyságu ezüstgombjai ide oda lóbálóztak. Nagy volt tehát a jókedv, de csak a sarokig. Mikor ugyanis a saroknál megállva megpillantotta a zálogház bezárt ajtaját: Elkeseredésében mi telhetett volna tőle? Nagyot ütött bújában — a flasster kövére s egy nagyot sóhajtván csak ennyi jött ki ajakán: megheglett! Vége lett a jó kedvnek, hamarosan kijózanodott s visszafelé ballagva nem huzatta az öt kísérő három cigánysuhannal.

— **(Avarkori sirmező.)** Gróf Széchenyi Sándor nagydoroghi birtokán homokásas közben nagy terjedelmű avarkori sirmezőre akadtak. *Wosinsky* Mór esperes, a szegárdi muzeum igazgatója kiment a helyszínre s ott az ő vezetése és felügyelete alatt 12 sirt bontatott fel. A sírokban a csontvázak hanyatt fekvő helyzetben s keletnek nézve találtak. Minden sírban ott volt a halott mellé tett ételbögre, a mi a népvándorlás korbéli temetkezés jellemző adata; továbbá vaskéseket, 3 szárnyu nyilvesszőket, függőket

s egyéb más tárgyakat találtak a sírokban. Az ásást tovább folytatják, mert a sirmező nagy terjedelműnek látszik s még gazdag leletekre van kilátás a további sírok feltárással folyamán.

— **(A Duna titka.)** Mohácson, az alsó révben a Dunából egy férfi-hullát fogtak ki, mely már körülbelül három hétig lehetett a vízben. Személyazonosságát azonban nem lehetett megállapítani. A birói boncolás a hullán nem konstataálta külerőszak ismertető jeleit.

— **(A mider diadala.)** A ki szegény varrókisasszony itt a vén Európában s hiába rontja szemét, derekát s nem tud zöld ágra vergődni, siessen el Teheránba! Az a varrókisasszonyok Eldorádója lett. Szép, formás perzsa asszonyok, akiknek természetét nem fődte idáig feszes európai kosztüm, akik nem gyötörték testüket halcsontos miderrel, most hadat üzentek Kelet festői ruházatának a európai módra vágyakoznak. Nem egy, sem kettő a perzsa anyáktól született asszonyok közül, ellenben mindannyian, akik Teheránban laknak. Ugyszólván reformmozgalomnak minősíthető az eset. És Teheránban csak néhány száz varrókisasszony lézeng, aki értene az európai öltözködés titkaihoz, hogy épen legyen, aki az idegen dámákat ruházza. És ők most csinálják a nagy árakat és a perzsa asszonyok fizetik most a harminc, negyven rubeleket egy toalettéért, mint a köles, mert biz nagyon tudják szórni a pénzt a perzsa asszonyok. Siessenek az európai varrókisasszonyok Teheránba, amíg lehet csinálni még egy kis vásárt, menjenek oda addig, amíg nagyon meg nem szaporodnak és az átkos konkurrenciá ki nem fejlődik az áldott szűz talajon, adják rá a szép hullámos vonalú perzsa formákra a feszes aljakat és derekakat és préseljék be a halcsontot soha nem látott formákat jó ropogós miderekbe, hogy terjedjen el mihamarább szép Teherán új ambíciókat tápláló fehérsége között is a sok májat, lüdt nyomorgató, melleket sorvasztó mindenféle veszedelem.

— **(Elcsipett fegyvertolvaj.)** Krausze Ignác pécsi lakos németöröghi szállójéből még az elmúlt őszszel elloptak egy igen szép művü duplacsövü Lancaster-fegyvert. Egy ideig nyomozták a tolvajt, de eredménytelenül, a napokban azonban a véletlen kezébe adta a tolvajt az igazságszolgáltatásnak. A hatóság emberei — ugyanis — adóztatás alól elvont fegyverek után kutattak Patacsón, miközben Horváth József ottani lakos községi képviselő házánál megtalálták Krausze Ignác ellopott fegyverét. A puskát természetesen elkobozták és visszaadják gazdájának, Horváth Józsefnek pedig feljelentették a bíróságnál.

— **(Baleset a hadapródiskolában.)** Sajnálatos baleset érte a napokban Máltás Bélát, a pécsi m. kir. honvéhadapródiskola másodéves növendékét. Máltás Béla — ugyanis — szertorna-gyakorlat közben oly szerencsétlenül esett le a mászópóznáról, hogy bal lábát bokán felül eltörte, bokájában pedig kificamította. Természetes, hogy csupán a szerencsétlen véletlen okozta balesetért senkit sem terhel mulasztás. A szerencsétlenül járt növendéket a pécsi m. kir. honvéhadapródiskola házikórházában ápolják.

— **(Véres kardpárbaj Mohácson.)** Mohácson — mint értesülünk — véres kardpárbaj folyt le, melyet K. és H. mohácsi tisztviselők vívtak egymással. K. ellentelének közvetlen hivatali főnöke volt és egy a hivatalban történt összeszólalkodás adott okot a súlyos kimenetelű s könnyen végzetessé válhatott párbajra. A párbajt bandage nélkül, harc képtelenségig folytatták. Már az első összecsapásnál H. egy eléggé súlyos vágást kapott a mellére. A segédek azonban ezt nem tartották elegendőnek, hanem a seb bekötözése és néhány percnyi pihenő után folytatták a párvadalt, miközben a második összecsapásnál K. jobb felkarján egy csontig ható nagy vágást kapott, mely hat centiméternél is

hosszabb, az idegeket is elvágta. A párbaj-orvosok bekötötték a súlyosan sérült K. karját s lakására szállították, azonban a sérült kérelmére táviratilag értesítették az esetről Erreth Lajos dr. pécsi kórházi igazgató főorvost, ki Mohácsra utazott s a szétvágott idegeket újra egyesítve, új kötésbe helyezte a súlyosan sérült K. karját. Az eset természetesen úgy Mohácson, mint a vidéken óriási feltűnést keltett.

— **(Elfogott csaló.)** Csak a napokban írtunk azokról a csalásokról, melyeket különös tehetséggel Halvax Géza volt segédjegyző követett el, kit a csalások által károsodottak feljelentése folytán a hatóság köröztetett. Mint értesülünk, a köröztetésnek már megvan a maga eredménye, amennyiben Halvax Gézát tegnap Kisköszegen a csendőrök elfogták. A csaló segédjegyzőt beszállítják a pécsi kir. ügyészség fogházába.

— **(Vesztett eb.)** Hoffmann József patacsi lakos kutyája a napokban gazdájának hat éves fiát és annak több játszótársát megmarta, azután elmenekült az udvarról és elköborolt. Miután nem tudni, hogy a kutyán nem e hirtelenül veszttség tört ki, a gyerekeket orvosi felügyelet alá helyezték s szükség esetén fel fogják őket szállítani a Pasteur-intézetbe, a községi kutyákra pedig tizennégy napos zárlatot rendeltek el.

— **(Házasságok.)** Teleki Dezső, Németboly nagyközség jegyzője tegnap pünkösdhétfőn d. u. 3 órakor házasságra lépett Szombathelyi Mariskával, Szombathelyi József nyugalmazott németbolyi körjegyző leányával. A polgári kötést Szinkovich Károly mohácsi járási főszolgabíró végezte. — Ziegler Gyula, gyergyóditrói (csikmegyei) körállatorvos tegnap, pünkösdi hétfőjén kötött házasságot a pécsi anyakönyvi hivatalban homoródszentpályi Szentpály Irénnel, Szentpály Gyula m. kir. pénzügyőri felügyelő leányával. A házasságkötésnél tanúk voltak Szentpály Zsigmond, pénzügyőri biztos Székelyhidáról és Czinyády János, takarékpénztári igazgató, Nyárad-Szeredáról.

— **(Átment rajta a szekér.)** Stancsuj Mózes, harmincötéves alsópütlük-utca 4. szám alatti lakos, Járányi József szállító kocsisa, fiát szállított ma délután a Mecsekről. Az uton leszállt a kocsiról és felállt a szűk ut partjára, hogy a lovakat előre engedje s ő maga a kocsi után menjen. A part azonban leszakadt alatta s ő a kocsi alá csúszott s a kerekek mindkét lábán átmentek. Beszállították ápolás végett a közkórházba.

— **(Orvosság a részegség ellen.)** Kovács János Istvánné sásdi lakosnőnek az volt a baja, hogy szeretett hitestársa igen kedvelte a szeszt, ami nemcsak apró kellemetlenségeket okozott, hanem a vagyonnak is nagy hátrányára volt. Így történt aztán, hogy Kovácsné egy napon elpanaszolta baját egy előtte ismeretlen nevű cigányasszonynak, ki tíz korona ellenében vállalkozott, hogy kigyógyítja a gazdát borkedvelő mivoltából s e célból valami kotyvalékot adott az asszonynak, hogy adja be ételben az urának. Kovácsné megfogadta a tanácsot, a gazda azonban oly rosszul lett a cigányasszony főztétől, hogy súlyosan megbetegedett. Ekkor Kovács János Istvánné panaszt emelt a hatóságnál a csaló cigányasszony ellen, kit most megyszerte köröznek.

— **(Kiegyenesített lábak.)** Rendkívül fájdalmas és veszedelmes műtétnek vette alá magát Logansport amerikai városban egy gazdag fiatalember, kit imádott hölgye kikoszorózott azért, mert a lábai görbék voltak. Férfiasan szép arca megtetszett a leánynak, ki saját bevallása szerint szívesen neje lett volna, ha a lábai nem olyan eltorzítottak. Mr Hoen, ez a görbelábu szerelmes neve, nem

sokat gondolkozott, hanem Logansportba utazott, hol fölkerítte a St. Joseph-kórház orvosait, hogy lábain a csontokat törjék el, úgy, hogy azok egyenes lábakká forradhassanak össze. Az orvosok megkockáztatták a maga nemében páratlan műtétet, mely minden várakozáson felül sikerült. A bátor szerelmes, ki imádjotta kedveért heteken át a legnagyobb fájdalmakat tűrte el, legközelebb mint kifogástalan természetű ember fog a kórházból kikerülni, sőt egy fél fejjel nagyobb lett és így joggal számíthat rá, hogy imádjotta már most neki szívesen nyújtja kezét.

— **(Mese az utonállásról.)** Az utóbbi időben már nem egyszer megtörtént, hogy némely ember, szinte megmagyarázhatlan okokból, előszeretettel vezet félre a hatóságot. Ehhez hasonló dolog sült ki a napokban Vasaszon, hol egy odaváló Kiss Ádám nevű gazdálkodó már hetek előtt panaszt emelt a községi előjárásánál, hogy hazafelé menet őt eddig ismeretlen emberek megtámadták s husz koronát tartalmazó tárcáját elrabolták. Persze azonnal megindították ez ügyben a nyomozást, mely azonban a legszorgosabb kutatás dacára sem vezetett eredményre. Végre kihallgatták ez ügyben, a vizsgálat folyamán, panaszos nejét is, ki aztán lerántotta a misztikus utonállásról a leplet, amennyiben kétségbevonhatlanul kijelentette, hogy férjénél már mikor hazuról elindult, sem volt több tiz koronánál, melyből még négy koronát haza is hozott. S most majd a bíróság előtt fogja Kiss Ádám az utonállásról szóló mesét indokolni, miután a hatóság félrevezetése miatt feljelentették.

— **(Regényes házasság.)** Ama házasságok között, a melyek most történtek Szt.-Pétervárott a legelőkelőbb társaságokban, egy sem keltett olyan általános fölűnést, mint Sayn Wittenstein Sayn Henrik házassága, a melyet Nabakow kisaszonnyal kötött, a ki a császárnő udvarhölgyei közül való. Vasárnap, a görögkeleti husvéti ünnepek után, délután 4 és 5 óra között egy külvárosi kis templom előtt két egyszerű bérkocsi állott meg. Senki sem gondolta volna, hogy a templomban most egy igen érdekes szerelmi frigynyer egyházi kötést. Sayn-Wittgenstein-Sayn Henrik herceg egyetlen fia Frigyes hercegnek, a ki viszont féltestvére Hohenlohe-Schillingfürst hercegnőnek, a kancellár nejének. Henrik herceg atyja egy birtokán élt, a mely Szent-Pétervár közelében van. Közel a szomszédságban laktak Nabukowék, a kiknek birtoka határos a Wittgensteinnek birtokával. A tél folyamán gyakran tett látogatást a herceg Nabukowék házában, a hol megismerte és megszerette a 22 éves házikisasszonyt. A fiatalok között megtörtént az eljegyzés anélkül, hogy a szülők sejtették volna. Mivel azonban attól tartottak, hogy a szülők akadályokat gördíthetnének útjukba, a herceg rábeszélte jegyesét, hogy titokban esküdjék meg vele. Találtak egy lelkészt, a ki összeadta őket. Az egyházi aktus az orthodox ritus szerint történt, aztán kihajtottak a menyasszony anyjához és bevallották titokban kötött házasságukat. A legközelebbi vasárnap Meránba utazott a fiatal pár, a hol a herceg szüleinek bocsánatát elnyerni remélik.

Művészet, irodalom.

○ Huszonöt-harminc millió magyar állampolgár és a közegészségügyi m. kir. mi-

niszterium. Ezen a hosszú címen irt vékony röpiratot *Várady Lajos*, evang. ref. lelkész és nyugalmazott kir. tanfelügyelő. A röpiratban *Korányi Frigyesnek* a főrendiházban mondott beszédével foglalkozik a szerző s a közegészségügyi miniszterium szervezését sürgeti. A röpiratot *Molnár Mór* könyvnyomdatulajdonos adta ki Szegzárdon s ára 50 fillér.

○ **Tiszayék Seps-Szentgyörgyön.** *Tiszay Dező* pécsi szinigazgató Brassóban a múlt hét végén befejezte szinelőadásait és Társulatával Seps-Szentgyörgyre ment, hol tizenkét előadást fog tartani.

○ **Uj hirlap.** Tolnavármegyében a hirlapirodalom úgy látszik, virágzásnak örvend. Megint egy új lap indul meg *Tolnai Hirlap* címmel; — hetenkint egyszer megjelenő társadalmi hirlap lesz, szerkeszti *Blochinger Endre*, *Blochinger Károly* tolnai ügyvéd fia. Most már Tolnamegyében ez lesz a hatodik hetilap, s így sok nagyobb vármegyét tulszárnnyal a hirlapirodalom terén!

Törvénykezés.

§ **Csöd.** A szegzárdi kir. törvényszék *Klein József*, dombovári be nem jegyzett kereskedő ellen a csödt elrendelte. Igénybejelentési határidő július 25.; felszámolási határnap augusztus 21-dike. Csödbiztos dr. *Sonnenwend Frigyes*, törvényszéki bíró. Tömeggondnok dr. *Rolf Aladár*, dombovári, helyettese dr. *Steiner Lajos*, szegzárdi ügyvéd.

§ **Gondnokság alá helyezések.** A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Horváth Ferenc* 26 éves, r. kath. vallású és *Farkas Mártonné* szü. Tevelác Katalin, 37 éves, gör. kel. vallású, dunaszekesői lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

Közgazdaság.

□ **Kedvezményes lópor a viharágyukkal való védekezéshez.** A kereskedelmi miniszter közbenjárására a közös hadügyminiszter megengedte, hogy a jég ellen viharágyukkal való védekezéshez szükséges lóport a gazdaság a katonai szertárakból mérsékelt áron, kilogrammonként 76 fillérért szerezhesse be. Ezen kedvezményes áru lópor a budapesti, gyulafehérvári, kassai, komáromi, és temesvári tüzérségi szertáraknál, a nagyszabenyi, besztercebányai és pozsonyi tüzérségi fiókszertáraknál és az aradi műszaki tüzérség kezelési osztályánál szerezhető be, ha az arra feljogosított egyesületek, intézetek vagy hivatalos közegek igazolják, hogy a lópor védekezési célokra fog felhasználtatni. Ilyen igazolványok kiállítására fel vannak jogosítva a gazdasági egyesületek, az országos meteorológiai és földmágnességi intézet igazgatósága, a vincellériskolai igazgatóságok, valamennyi szőlőszeti és borászati felügyelők, a kik különben közvetlenül is tehetnek megrendeléseket. — Mivel pedig a kedvezmény csak abból a célból engedélyeztetett, hogy azzal a jég elleni védekezés a gazdaságoknak megkönnyíttessék, a közigazgatási hatóságoknak tételt kötelességévé, hogy a lópor mikénti felhasználását szigorúan ellenőrizzék s az azzal való visszaélés azonnal a kedvezmény megszüntetését vonja maga után.

□ **A szőlő lisztharmatja.** (oidium) elleni védekezést, az érdeklődőknek a nap bármely órájában a városi amerikai szőlőtelepen (szigeti városi temető mellett) a legnagyobb készséggel bemutatja a városi vincellériskola igazgatósága.

□ **Szőlő zöld oltási tanfolyam.** A pécsi városi vincellériskola igazgatósága által f. évi június hó 10-től július hó 1-éig terjedő időközben, a városi amerikai szőlőtelepen (szigeti városi temető mellett) *szőlő zöld oltási tanfolyam* fog tartatni, hol bárki, ki a nevezett időszakban 2-3 napra ott megjelen, a zöld oltások minden nemét elsajátíthatja.

□ **Gazdasági tudósítás.** Mohácsi levelezőnk írja, hogy Mohácson és vidékén úgy az őszi, mint a tavaszi vetések szépen fejlődnek és ha az időjárás továbbra is kedvező marad, jó termésre van kilátás.

□ **Kataszteri felmérés.** Negyvennégy év óta folyik a magyar állam kataszteri felmérése. A múlt év végéig a munkálatok annyira előrehaladtak, hogy az országnak több, mint háromnegyed részét felmérték. Ide tartoznak Baranya, Somogy és Tolnavármegyék, is, hol a részletes felmérés már teljesen végrehajtott.

□ **Állatforgalmi korlátozás.** A sertésvesznek osztrák területre történt behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelére jelenleg tilos: Baranyavármegye baranyavári, pécsi, siklósi és szentlőrinci járásából, és Somogy vármegye barcsi, nagyatádi és szigetvári járásából.

TÁVIRATOK.

— **A király Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A király ma Budapestről Bécsbe érkezett.

— **Katasztrófa a Zugligetben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Budapesten a Zugligetben hétfőn este egy villamoskocsi kisiklott. Az este megindított nyomozást egész éjjel folytatta a rendőrség. Reggel kilenckor sorra került *Tamás István* és a 24-ik kocsi kalauza déli egy órakor s a vizsgálat még most is tart. A kalauzok azt vallották, hogy valaki vagy vigyázatlanságból oldotta meg a féket, vagy lehetséges, hogy tolongás közben szabadult fel a fék. A vádlottakat kihallgatás után rendőri őrizet alá helyezték. A vizsgálat eddigi eredményéből ítélve a rendőrségnél azt hiszik, hogy a katasztrófának a közönség az oka. A katasztrófa áldozatai közül hatan a János-kórházban fekszenek; állapotuk kielégítő. A törvényszék vizsgálóbírája ma kihallgatta őket.

— **A belga király fürdőzése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Lipót belga király holnap Gasteinba érkezik.

— **Temesvár a magyar iparért.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az összes temesvári társaskörök elnökeinek felhívására tegnap Temesvárott a Vigadó nagytermében impozáns népgyűlés volt, melyen a magyar ipar pártolását minden honpolgár hazafias kötelességének nyilvánították és ez irányban kifejtendő nagy társadalmi akció szervezésére végrehajtó bizottságot alakítottak.

— **Meglinchelt bikaviadók.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban a tegnapi bikaviadalnál a matadorok a bika megölésénél olyan ügyetlenül jártak el, hogy a közönség körében nagy felháborodást okoztak. Egy *Csules* nevű svéd ember felháborodásában revolverből háromszor a matadorok közé lőtt, kik közül kettő könnyű sérülést szenvedett.

— **Katasztrófa Párisban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban tegnap este a Concordia és Sándor hid között két helyi gőzös összeütkezett. Az egyik gőzös temérdek utassal fölfelé ment a Szajrán Charenton irányában; a másik utasok nélkül lefelé Auteuil

irányában s az utóbbi elsüllyedt. Az eddigi jelentések szerint emberéletben nem esett kár.

— **Végzetes kirándulás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Vasárnap Foktónél a Dunán egy iparosokból álló kiránduló csolnak felborult. *Hat egyén a habok között eltűnt.*

Laptulajdonos **SAUTTER GUSZTÁV** Felelős szerkesztő **PLEININGER FERENC**
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Biztos kereset	„MERCUR”
kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.	váltóüzleti részvénytársaság BUDAPEST Arany - János- utca 31.

Borárverési hirdetmény.

PÉCSETT, lyceum-utca 1. sz. a. circa

2000 hektó jobb minőségű természetes ó-bor

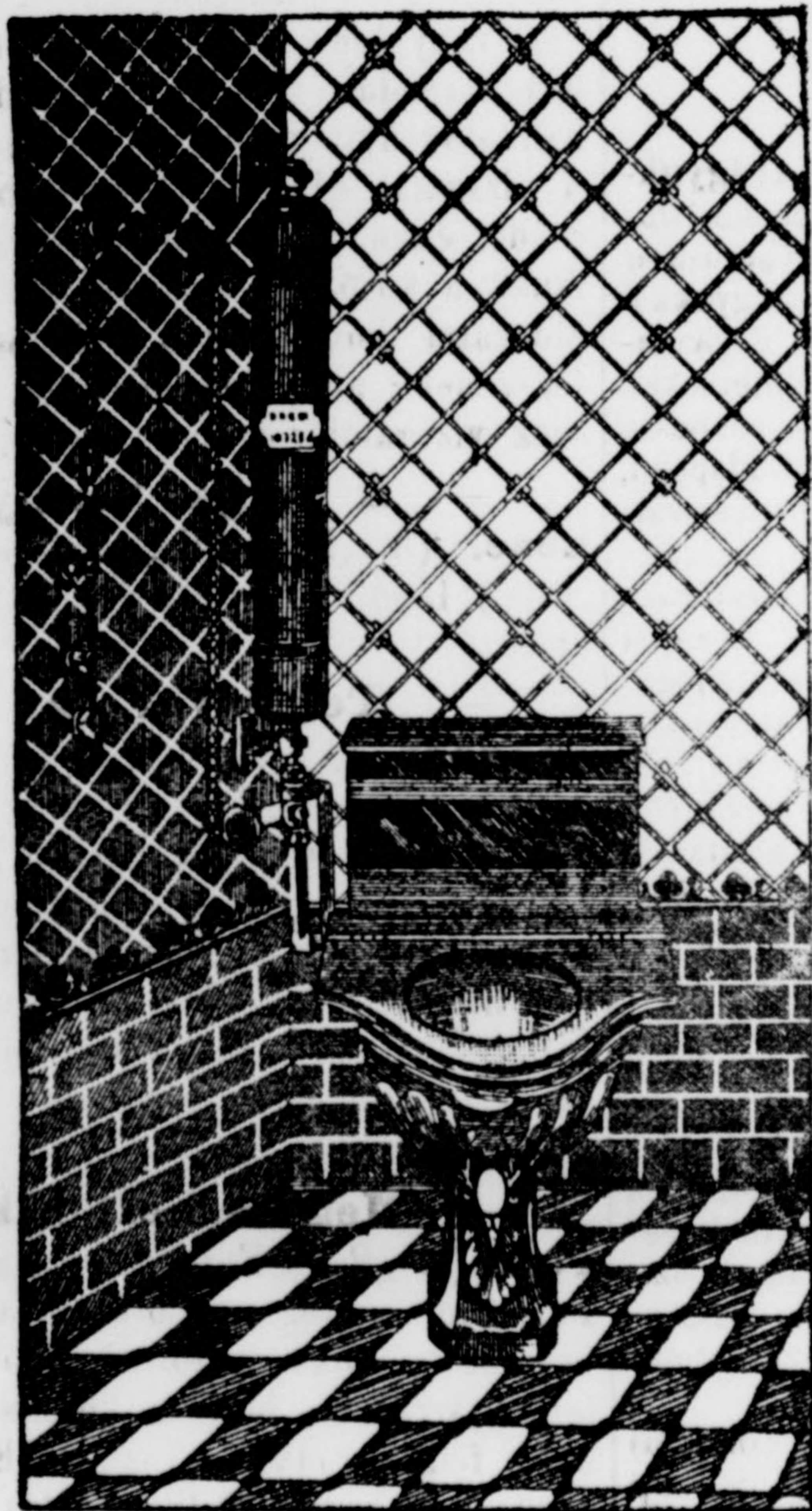
— **fehér, siller és vörös** — pince-felszerelés és pintér-eszközök,

1900. évi június hó 15-én

és rákövetkező napokon, mindig délután 3 órakor kezdődő magán árverésen, készpénz fizetés mellett, az érdeklődők kívánata szerint kisebb-nagyobb részletekben, esetleg hordóknál is elárvereztetni fognak.

Megkeresésre: **dr. Toldy Béla** ügyvéd Pécssett, szívesen ad bővebb felvilágosítást.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

CSUKÁS ZOLTÁN

épület- és műbádogos mester
vizvezeték- és fürdő-berendezés szerelő

PÉCSETT, Király-utca 28.

Szabadalmazott

Expansion

closet-öblítő-készülékek,

mely a víznyomás által sűrített levegővel telt hengerből fél liter vízzel is tisztábban leöblíti a csészét, mint az eddig használatban levő 10—12 liter tartalmu öblítő készülékek.

Tehát az első előnye ezen Expansion öblítőnek a nagy mennyiségű vizmegtakarítás, mert csak tized rész víz szükséges az öblítéshez, mi által az emésztő gödrök nem telnek meg oly hamar és a mi fő, javítást soha nem igényel.

Előnyei továbbá még:

1. Egyszerűségénél fogva kevés helyet foglal el.
2. A faltól szabadon áll, száraz és szagtalan.
3. Nem kell tartani semmiféle átfolyástól.
4. Működik biztosan és lárma nélkül.
5. Éjjelen át befagyás ellen kiüríthető.
6. Semmivel sem drágább, mint az Imperial vagy más closet-tek öblítői.

Ilyen szerkezetű clostetok felállítást, valamint a már meglévők átalakítását öt évi jótállás mellett elvállalom.